

נקודות של אור

מאמר יסודי כנבכי החיים טזכינו לטמוע מפי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א – ביום חמישי פרטת טמיני תטפ"ה

א. רגע לפני התפוצצות

בתקופה מסוימת בחייו, התמודד רבי שאול אוריקער עם מועקה גדולה שרבעה על ליבו.

כולנו מכירים את ההרגשה הזו. בדרך כלל היא נובעת מבעיה כלשהי שאנחנו מנסים לפתור ולא מצליחים. אנחנו מנסים שוב – ושום דבר לא זז, הבעיה רק הולכת וגדלה, ומכבידה על הלב – עד שברגע מסוים אנחנו מרגישים שזהו, הגענו לקצה, עוד רגע – ואנחנו מתפוצצים.

זה בדיוק מה שהוא הרגיש באותם רגעים. הלב שלו לא היה מסוגל להכיל את המועקה – והוא נכנס לחדרו של אביו, רבי הערש אוריקער, בגניחת כאב:

"טאטע, אני לא יכול יותר! עוד רגע – ואני מתפוצץ!"

הוא ציפה לשמוע את אביו מנחם אותו, אולי מרגיע אותו, או אפילו מוצא לו פתרון יצירתי לבעיה הגדולה. אבל לתשובה הזו, הוא לא ציפה.

"נו, אדרבה", אמר לו רבי הערש, "אולי באמת הגיע הזמן שתתפוצץ כבר?"

ב. למה לא להתפוצץ?

כולנו מתמודדים לפעמים עם ההרגשה הזו, שעוד רגע – ואנחנו פשוט מתפוצצים.

לפעמים זה נובע ממישהו בסביבה שלי שלא מתנהג כמו שאני מצפה ממנו.

בתחילה אני שותק, נושך שפתיים, מתאפק ובולע, אבל הוא ממשיך בהתנהגות הזו, ואני, כמה אני יכול לבלוע? לפעמים זה מגיע למצב שאני פשוט עומד ל-ה-ת-פ-ו-צ-י-ממנו!

לפעמים זה דווקא לא קשור לאנשים אחרים, אלא למצב שלי.

בעיה כלשהי, התמודדות, כישלון כלשהו, שאני מנסה בתחילה להתעלם ממנו, מנסה לחיות איתו, לבלוע את הכאב, להמתין בסבלנות עד לישועה.

אבל אז מגיעים רגעים – שאיני יכול יותר. רגעים בהם התחשורה היא ש-כלו כל הקיצין. עוד רגע – ואני מתפוצץ! ואני לא רוצה להתפוצץ.

אנחנו מאוד פוחדים להתפוצץ.

וכאן מגיע רבי הערש אוריקער, ומטיל ספק על החשש הזה:

למה, בעצם, לא להתפוצץ?

מה כל כך רע בלהתפוצץ?

ג. כשהגרעין מתפוצץ...

הפרי הארץ שואל שאלה, שלכאורה לא קשורה לעבודת השם. זו נראית כמו שאלה באגרונמיה:

כשאנחנו רואים עץ שמלבלב ומוציא פירות מתוקים – מה גרם לו לצמוח כאן במקום?

הגרעין? לא. ברור שלא. הגרעין בפני עצמו, הרי לא יכול לצמוח. עובדה, אם נניח גרעין בתוך מגירה – הוא לעולם לא יצמח לאילן עבות...

אולי האדמה? גם לא ייתכן. אם האדמה היא הסיפור – למה העץ צומח דווקא כאן ולא בשטח אחר? למה כאן צומח עץ אשכוליות – ובמקום אחר אילן של אבוקדו?

אלא מה, מדובר בשילוב בין האדמה לגרעין? גם זו לא תשובה הגיונית. כי כולנו יודעים שהגרעין, כל עוד הוא קיים – לא יכול להצמיח. הוא חייב להירקב, להיעלם מהשטח – ורק אז יכול העץ לצמוח.

אז מה, בעצם, גורם לאילן לצאת לאוויר העולם?

אומר הפרי הארץ: האמת היא, שזה קשור לאדמה.

כשהקדוש ברוך הוא ברא את העולם, הוא הכניס בתוך האדמה כוח אלוקי מאוד עוצמתי, שיכול לברוא כמעט יש מאין. הכוח הזה אחראי על הצמיחה בעולם,

אבל יש בעיה: דווקא בגלל שמדובר בכוח עוצמתי ואינסופי כזה – הוא לא יכול להצטמצם לתוך צמח מסוים. זה הרי כוח שמכיל את הכול!

כשאנחנו נועצים גרעין בתוך האדמה, הגרעין עצמו אמנם נרקב, אבל בתוך האדמה נשאר 'קוד' כלשהו, סוג של די.אן.איי. שמאפשר לכוח האלוקי לפרוץ דרכו, ולהצמיח עץ – לפי הקוד המסוים הזה...

אבל כדי שזה יקרה, כדי שהכוח האלוקי יוכל לפרוץ החוצה – הגרעין חייב להירקב!

כל עוד הגרעין יתעקש להישאר חזק, איתן, עם קליפה חסונה, כל עוד הוא לא יהיה מוכן לשחרר את עצמו למען הצמיחה – זה פשוט לא יקרה. הוא אמנם יישאר גרעין חזק, אבל הפוטנציאל האלוקי שגלום כאן – הוא מפספס.

הקוד הגנטי של הגרעין – קיים. הכוח האלוקי האינסופי – גם הוא קיים. אבל שום דבר לא יקרה אם הגרעין יישאר בשלו.

לכן, בכל תקופת הזריעה, יוצא בעל הפרדס לשטח, מציף את האדמה במים, שופך כמויות של זבל ודשן, הכול – כדי שהגרעין יירקב, הכול – כדי שהקליפה שלו תתפצח והכוח האלוקי הטמון באדמה יוכל סוף סוף לפרוץ החוצה, והעולם כולו יוכל ליהנות משזיפים עסיסיים...

ד. חוסר שליטה

משום מה אנחנו חושבים, שנדרש מאיתנו להישאר חזקים.

אז אנחנו מנסים כל הזמן לשמור על המעטה העוצמתי שלנו, להיות חזקים, לשדר עוצמה, להיות חסינים.

אבל זה ממש לא נכון!

לא דורשים מאיתנו להישאר חזקים, דורשים מאיתנו לקלף סוף סוף את השכבה החיצונית הזו שמונעת מהאור האלוקי לפרוץ בתוכנו, ולנשמה שלנו להגיע לתכלית שלה...

אנחנו פוחדים מכאב, כי אנחנו מזהים אותו כהפרעה. הכאב מפריע לנו לשלוט. כשאנחנו לא יודעים מה יהיה – אנחנו לא שולטים. כשאנחנו נכשלים – אנחנו לא שולטים. הספקות, הבלבולים, חוסר האונים – כל אלה משבשים לנו את השליטה, ובתגובה אנחנו מנסים לפתור אותם, להסיר אותם מחיינו.

לפעמים זה אכן מצליח, והבעיות נעלמות, אבל לפעמים – לפעמים הריבונו של עולם אומר לך: יהודי יקר, אין מה לעשות. אתה צריך להתפוצץ! אתה צריך לאפשר סוף סוף לכוח האלוקי החדש להתגלות בתוכך! וכל עוד אתה שולט – האור הזה לא יכול לצאת!

ה. רק תירדם

באותם רגעים שמגלגלים את מיטת החולה לחדר הניתוח, לפני ניתוח לב פתוח, אותו חולה נתון במצב אנוש. הלב שלו כמעט עוצר מלפעום. העורקים שלו סתומים. מחזור הדם לא יכול להמשיך. עוד כמה שעות כאלה – והוא ייאלץ להיפרד מארץ החיים.

והנה, לא חולפות כמה שעות של ניתוח – והוא יוצא כמו אדם חדש! הלב נקי לגמרי, העורקים פתוחים, הדם זורם בלי הפרעות.

מה הוא עשה כדי שזה יקרה? שום דבר.

הוא רק אפשר לעצמו לקבל את זריקת ההרדמה.

כל מה שמבקשים ממנו זה – שחרר את השליטה מעצמך לכמה שעות, תן לנו לעבוד!

אנחנו, הרופאים, כבר נפתח, ננקה, נחטא, נתפור, נסדר הכול, אתה? רק צריך לשחרר שליטה!

יש אנשים שכמובן חוששים מהרדמה, הם מעדיפים להישאר בשליטה על החיים, אבל השליטה הזו – היא מונעת מהם את הדבר הכי חשוב! את החיים שלהם, את הבריאות לעוד עשרות שנים קדימה!

אומר הפרי הארץ: כל מה שמבקשים ממך ברגעים של כאב או בלבול, זה לשחרר את השליטה מעצמך, לוותר על התחושה שאתה שולט, להבין שאתה לא מסוגל – ולאפשר לריבונו של עולם לשלוט בך!

יד. בדרך לאין סוף

בדרך כלל, כשאדם חווה רגע של קושי – הוא יעשה הכול כדי לא לפגוש את עצמו בתוך הקושי הזה.

הוא יזרוק את האשמה על אחרים, הוא יתעלם מהכאב, יתכחש למצב, העיקר לא לעמוד מול החלקים הלא נעימים של הנפש שלו, שצפים באותם רגעים...

הוא לא מסוגל לעמוד מול המסקנות הבלתי נמנעות באותם רגעים: שהוא יותר חלש ממה שהוא חשב, שהוא לא מסוגל להכול, שדברים קטנים מצליחים לשגע אותו, שהוא לא יודע להכיל אכזבות. האדם יעשה הכול כדי לברוח מהמסקנות האלה!

אבל האמת היא, שהדרך היחידה להגיע ל'אין', לאין סוף – היא רק באמצעות ה'אני'! רק כשאני מגלה בכל כאב – איך אני קשור לזה...

מה הכאב מלמד אותי על עצמי?

אן, כשמדובר בהתנהגות של אדם אחר שמפריעה לי: איך זה קשור אלי? מה הריבונו של עולם מצפה ממני שאעשה כדי שזה יפסיק להפריע לי?

רק הכנעה למה שהשם רוצה, רק שפלות – הכרת החלקים החלשים בנפש, רק הם מביאים אותנו לחיבור להשם!

הריבונו של עולם מדבר איתנו דרך הכאבים האלה. הוא אומר לנו, תאפשרו לעצמכם להתפוצץ, לוותר על העמדה הנוחה שלכם, על העוצמה המדומיינת שלכם – ותגלו אותי!

אתה יכול להמשיך לבעוס על השני, ובצדק, אתה יכול להמשיך להישאר חזק מול ההתמודדות, אבל איך תגלה אותי שם?

יד. איך זה קשור אלי?

יש כאן חידוש עצום:

בדרך כלל, גם כשאנחנו מדברים בשפה של אמונה, אנחנו רואים בכאב 'בעיה' – ועסוקים בלמצוא פתרון לאותה בעיה. נתקענו בפקק בדרך לפגישה עסקית חשובה? נשלוף מטבע לצדקה, נגיד כמה פעמים 'מזמור לתודה' – והנה, אפשר להמשיך.

אומר הפרי הארץ: הכול טוב ויפה – אבל בעצמך לא נגעת! המשכת הלאה, פתרת את הבעיות, אבל מה עם העיקר? מה עם הנפש שלך? מה עם הכוח האלוקי שטמון בך?

הפקק הזה, הרי חושף בפניך חלקים לא נעימים! הוא מגלה לך:

- כמה אתה לחוץ משטויות

- כמה אתה תולה תקוות בפגישות עם בני אדם, במקום בבורא שמלווה אותי תמיד

- כמה אתה לא מסוגל לשחרר שליטה
- כמה אתה לא מסוגל להמתין בסבלנות
- ובכלל – כמה אתה חסר יכולת לשלוט באמת על סדר היום שלך...

במקום לחפש לברוח מהפקק – נצל את זה להסיר את הקליפה מעצמך! נצל את זה להתפוצצות קלה' – שתחבר אותך לריבונות של עולם!

אותו הדבר מול התנהגות מאכזבת של אנשים סביבנו:

אנחנו יכולים לראות כאן בעיה – שצריך לפתור. הוא לא ממלא את תפקידו? ניגש אליו, נגער בו, נטלטל אותו קצת – עד שהוא יבין ויחזור למשבצת שלו...

אבל איפה אנחנו בסיפור?

אולי הקדוש ברוך הוא מפגיש אותנו עם המצב הזה, כדי שנקום אנחנו ונעשה מעשה?

יד. ח. מה כבר יתפוצץ?

זה מה שמלמד אותנו רבי הערש אוריקער, תלמידו של הפרי הארץ:

אתה חושש להתפוצץ? למה?!

מה יקרה אם תתפוצץ?

הנשמה – היא הרי לא יכולה להתפוצץ. היא אינסופית, חלק אלוך ממעל!

הגוף? אפילו הוא ככל הנראה לא יתפוצץ לרסיסים מהתנהגות מאכזבת או ממועקות שרובצות על הלב.

אלא מה? מה יתפוצץ? הגאווה שלך – היא זו שמתפוצצת. ההרגשה שאתה שולט – היא זו שמתפוצצת. המחשבה הזו שהכול חייב להיות כמו שאני חושב – היא זו שמתפוצצת.

נו, אדרבה, תן לזה לקרות! תגלה את ה'אני' שלך, תגלה את ה'אין' שבך – ותן לאין סוף להתגלות בך!

ברוכים הבאים בשם ה'

למשתתפי 'שבת ביי ר' מגדלי' בצילון של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
יה"ר שנוכח להפיק משבת זו את מירב התועלת לנפשותינו ונפשות בני ביתנו
נשמה לקבל רשמים, תובנות ודיבורים ששמעתם מרבינו שליט"א במשך השבת, בכתובת
המייל המופיעה בתחתית הגיליון. א גוטן שבת!

גליון זה נודב לעילוי נשמת הרבנית מרת חנה פעשא ע"ה

בת יכלחט"א מרן רבי ישראל חיים שליט"א

נלכ"ע כ"ט ניסן תשפ"ד

הונצח ע"י הרה"צ ר' יחיאל יהושע שליט"א, אב"ד דקהילתנו ברמה ד' בית שמש

לקבלת העלון המודפס – בכתי המדרש דחסידי ספינקא:

בני ברק – רחוב דונולו 11 • ירושלים (עברית ואנגלית) – רחוב בר גיורא 28 • בית

שמש – רחוב יונה בן אפית (ליד 'איחוד הצלה') • סטופורד-היל – 117 Clapton Common

לעילוי נשמת הרבנית מרת חנה פעשא ע"ה

בת יכלחט"א מרן רבי ישראל חיים שליט"א

י"ל ע"י 'נקודות של אור' – ספינקא, ע"פ הבנת הכותב. להצטרפות לרשימת התפוצה – לתרומות והארות –

ניתן לפנות במייל: a0504171897@gmail.com